

Muz 434

21.07.2012

M. kir. hadtört. levéltár könyvtár.

Helyszám: *17705*

Szakbeosztás:

Mellékletek:

Állapot hiánytalan.

A kölcsönzés szabályai:

*Használati idő: mindenki számára egy hónap.
Hosszabbítási idő: esetenként egy hónap. —
A műveket másoknak továbbadni tilos. A kölcsönző a könyvek teljességéért, a vasuti és postai szállítás okozta esetleges károkért felelős és térítésre kötelezett.*

A könyvekbe sem tintával, sem írónal semmit bejegyezni nem szabad.

Marz 43h

Sz 3815 -2

ZMKA. TUD. KÖNYVTÁR
ARCHIVUM
Lelt. sz.: 2512

BUENOS AIRES 1975.

Határozványok a hadiszolgáltatásokról.

Jelen határozványok a hadiszolgáltatásokról szóló törvénycikket tartalmazzák.
E törvénycikk végrehajtására katonai szempontból szükséges utasítások közül a legfontosabbak az egyes §-ok alján vastagabb betűvel vannak feltüntetve.

BUDAPEST
MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMI NYOMDA

1914.

411.51

17705.

1912. évi LXVIII. törvényzikk a hadi szolgáltatásokról.

1. §.

Mozgósítás, valamint hadi állományra való kiegészítés esetében a fegyveres erő mozgósított (hadi állományra kiegészített), hadilag felszerelt vagy utba indított részeinek szükségleteire, valamint a hadviselés érdekében szükséges védelmi intézkedésekhez az e törvényben meghatározott hadi szolgáltatások vehetők igénybe, amennyiben a fegyveres erő ebbeli szükségletei a rendes uton, vagyis a béke idején alkalmazott módozatok szerint idejekorán nem, vagy csak aránytalanul nagyobb költségen volnának kielégíthetők.

A hadi szolgáltatásokat a esendőrségnek, a fegyveres erőhöz csatlakozó pénzügy-őrségnek és állami erdészeti személyzetnek (1886. évi XX. t.-c. 2. §.), továbbá a fegyveres erőt követő egyéb polgári személyeknek és a hadi foglyoknak, végül valamely szövetséges állam fegyveres erejének szükségleteire is igénybe lehet venni.

2. §.

Azt az időpontot, amelylyel a hadi szolgáltatások iránti kötelezettség kezdődik, valamint azt az időpontot, amelylyel ez a kötelezettség megszűnik, a honvédelmi minster köztudomásra hozza.

Valamely általános vagy részbeli mozgósítás kihirdetésének időpontjával, mindaddig míg a hadiszolgáltatásokra való kötelezettség meg nem szűnik, a szükséges előfogatok és — amennyiben a békeelőgondoskodások nem elégségesek — a helyi fuvarok is, a hadi szolgáltatási törvény alapján igénylendőek és térítendőek meg.

3. §.

A hadi szolgáltatások igénylését a föltétlen szükség mértékére kell szorítani; a kötelezettség minden esetben csak a szolgáltatási képesség mérvéig terjedhet. A hadi szolgáltatásokért — amennyiben e törvény nem állapítja meg kifejezetten az ellenkezőjét — megfelelő térítés jár. (33. §.)

4. §.

Hadi célokra szükséges személyes szolgálatok teljesítésére, ha a szükséglet a rendelkezésre álló önkéntes munkásokból vagy népfölkelő kötelezettekből, illetőleg a védtörvény 7. §-a alapján alkalmazható hadkötelesekből nem fedezhető, — minden munkaképes, a férfinemhez tartozó polgári egyén kötelezhető, aki életének 50-ik évét be nem töltötte.

A fiatalabbak az idősebbek előtt és a lehetőségig oly egyének veendőek igénybe, akik rendes foglalkozásuknál fogva az illető munkák elvégzésére alkalmasak.

1. A személyes szolgálatokra kötelezettekről igénybevételük esetén, a törvény 7. és 9. §§-aiban okadatolt személyi ügyeik kezelése céljából az átvevő katonai helyek községenként felfektetett „névjegyzékeket“ szerkesztenek, amelyek az egyén személyazonosságának megállapításához szükséges adatokat tartalmazzák.

2. A személyes szolgálatokra igénybevett, a fegyveres erő kíséretéhez tartozó személyek — abból a célból, hogy ugyanabban a népjogi védelemben részesüljenek, mint a katonai személyek — felelős személy vezetése alatt alkalmazandók és jelvénynyel látandók el.

3. E személyek az „Élelmezési utasítás háboru idejére“ 30. melléklet mintája szerinti igazolójeggyel látandók el.

Jelvények gyanánt a meglevő feketesárga (vörössárga) karszalagok használandók.

A szolgálatteljesítésből való kilépés esetén az igazolójegyek náluk hagyandók, a jelvények bevonandók.

5. §.

A személyes szolgáltatások alól feltétlenül mentesek:

a) a szellemileg vagy testileg ezekre alkalmatlanok;
 b) az állami és egyéb köztisztviselők, a községi előjárók, továbbá a védtörvény 57. szakaszában fölemlített egyének, valamint azok, kik oly állásokat töltenek be, melyek a népfelkelési szolgálat alóli felmentést az 1886. évi XX. törv.-cz. 2. §-a értelmében indokolják;

c) a lelkeszi szolgálatot teljesítők;

d) azok, kik nemzetközi szerződéssel kifejezetten vagy nemzetközi szokással mentesítve vannak.

A tartózkodási községen kívül hosszasabban tartó munkák és szolgálatok teljesítése alól mentesek:

1. önálló mezei gazdák, gyár- és ipartelepek birtokosai,

2. azok, kik különös tekintetbe vételt érdemlő családi viszonyaiknál fogva, családtagjaik életfentartásának veszélyeztetése nélkül nem maradhatnak tavol.

6. §.

Azok az egyének, akik az e törvény alapján igénybe vett szállítási vagy közlekedési eszköznek, ipar- vagy egyéb üzemtelepnek stb. személyzetéhez tartoznak és személyes szolgálatokra bevonhatók (4. és 5. §.), kötelesek a vállalat igénybevételének idejére eddigi szolgálati vagy munkaviszonyukban megmaradni, amíg csak az általános vagy személyes hadi szolgáltatási kötelezettség meg nem szűnik (2. és 4. §.), vagy pedig egyéni mentességi jogcím nem áll be. (5. §.)

Az e személyzethez tartozó egyéb egyének, szolgálati vagy munkaviszonyuk jogszerű megszüntetése esetében a vállalatnál további szolgálatra nem kötelezhetők.

7. §.

A személyes szolgálatokért a teljesített szolgálat, illetőleg munka nemének megfelelő térítés jár, mely rendeleti uton fog szabályoztatni.

A munkások a szükséges és magukkal hozott szerszámok elhasználásáért és megromlásáért kárpótlást nyernek.

Az e törvény alapján szolgálattételre bevont egyéneknek, ha a szolgálat ideje alatt megbetegednek, katonai egészségügyi intézetbe való ingyenes gyógykezelésre van igényük.

A személyes szolgálatok megtérítésére nézve az Illetékszabályzat II. rész 74. § határozványai a következő módosításokkal érvényesek:

1. A napi pénzdíjazás ama személyek számára, a kik oly szolgálatteljesítésekre vonatnak be, melyeket a katonaságnál tisztek vagy hasonállásuak látnak el, mint orvosok, mérnökök, állatorvosok számára, ama pénzilletékek napi hányada szerint állapittatik meg, amely az illető alkalmazási helyen valamelyik, a IX. rangosztály legalacsonyabb havidíj fokozatu nem lovasított havidíjasának volna illetékes. A pénzdíjazás minden hó 1., II. és 21-én előre folyósítandó. Az esetleges utiköltség-térítés oly kiszabásban illetékes, mint a IX. rangosztálybeli havidíjasoknak.

2. Betegápolói minőségben végzett szolgálatteljesítésért a pénzdíj napi 8 korona, egyéb egészségügyi segédmunkás, gépkocsivezető (műszerész, gépész) minőségben, kalauz, szállítmányvezető vagy kovács minőségben szállítóeszközök-nél, továbbá részlegvezető minőségben vágómarhafalkáknál napi 5 korona, végül kocsis, málhásállatvezető, hajcsár, lövezető vagy napszámos minőségben napi 3 korona. A pénzdíj netaláni egyéb szolgálatteljesítésekért az alkalmazási hely katonai vezetője által a községi előljárával, ha lehet az elsőfoku közigazgatási hatósággal egyetértőleg állapítandó meg. Emellett a szolgálat, illetve munkatelljesítés minősége szerint a fent említett legmagasabb díjtételekre tekintettel kell lenni, s semmi esetre sem szabad a napi 8 koronát kitevő legmagasabb kiméretet túllépni.

Oly személyek, akik valamely, a katonai igazgatás által átvett ipartelepeknél vagy más üzemeknél alkalmaztatnak, az ezen telepeknél (üzemeknél) eddig szokásban volt módon díjazandók. Teljesítményi többleteket megfelelően kell megtéríteni.

3. Az elhozott szerszámoknak rendkívüli elhasználásáért vagy tönkretételéért járó kártérítés az Illetékszabályzat II. rész 73. §. 8. pont szerint fizetendő. A kiméret ama község egyik képviselőjével egyetértőleg, a közönséges érték alapján határozandó meg, amely községben a munkás elbocsáttatik.

4. Valamelyik katonai egészségügyi intézetben vagy valamelyik, a katonai igazgatás által igénybe vett polgári gyógyintézetben (szükségleti kórházban) való ingyenes kezelés valamennyi, e törvény alapján igénybe vett személyre kiterjesztetik; a kezelés időtartamára a személyzetnek csak a napi díjazás felére van igénye.

8. §.

Az e törvény alapján személyes szolgálatra bevont, valamint az önkéntes szolgálatokra vagy munkákra alkalmazott egyének, saját és hátramaradottjaiknak esetleges ellátási igényeit illetőleg, amennyiben a fennálló törvények vagy megállapodások szerint ellátásra igényük nem volna, ugyanazon elbánás alá esnek, mint a katonai személyek, ha a keresetképtelenségüket (szolgálatképtelenségüket) okozó fogyatkozás vagy a halál bizonyíthatólag e szolgálat következtében állott be.

Ezt az ellátást külön rendelet szabályozza.

Az e törvény alapján szolgálattételre bevont egyének gyámolításra szoruló családjainak ugyanolyan segítyezésre van igényük, mint a mozgósításkor behívott, nem tényleges állományu katonai személyek családjainak.

1. Esetleges ellátási igény megvizsgálására, valamint az ellátási illetményeknek odaitélésére és folyósítására a katonai személyekre és ezek hátramaradottaira érvényes törvényes határozványok nyerne alkalmazást.

A szükséges megállapítások abban az esetben, ha a fél által benyújtott igazoló okmányok (orvosi bizonyítvány) nem elégségesek, hivatalból történjenek meg.

2. Az ellátási illetmények kiszabata tekintetében egyenlőknek tekintendők:

a) azok a személyek, akik oly teljesítményekre vétetnek igénybe, amelyek a katonaságnál tiszték vagy hasonállásuak által végeztetnek, mint orvosok, mérnökök, állatorvosok, a IX. rangosztály legalacsonyabb havidíj fokozatu havidijasaival,

b) betegápolók, a legalacsonyabb havidíj fokozatu rangosztályba nem soroló havidijasokkal,

c) egyéb egészségügyi segéd munkások, gépkocsivezetők, műszerészek, gépészek, kalauzok szállítóeszközöknél és részlegvezetők vágómarha falkáknál a szakaszvezetőkkel,

d) kovácsok szállítóeszközöknél és mindenfajta mesterember a tizedesekkel,

e) kocsisok vagy málhásállatvezetők, hajcsárok, lövezetők és napszámosok a rendfokozat nélküli legénységgel.

Ha más, a fentemlített kategóriákba be nem sorolt személyeknek, illetőleg ezek hátramaradottainak ellátási igényei jönnének tekintetbe, akkor az ellátási illetmények kiszabatát esetenként a törvény 33. §.-ában említett ministeri bizottság állapítja meg.

9. §.

Azok a polgári személyek, akik a fegyveres erő mozgósított vagy hadi állományra kiegészített esapatainak (parancsnokságainak, hatóságainak, intézeteinek) kíséretéhez, vagy egy szolgálatba helyezett hadihajónak, vagy mozgósítás, illetőleg háboru esetére időlegesen a haditengerészetbe bekebelezett járóműnek személyzetéhez tartoznak, e viszony tartama alatt elkövetett büntetendő cselekmények miatt a katonai büntetőbiráskodás és a katonai fegyelmi fenytő hatalom alatt állanak.

Ama közlekedési vállalatok személyzete, a mely vállalatok hadi létszámra való emelés vagy mozgósítás esetén, e törvény értelmében katonai vezetés alatt hadi szolgálatásokat teljesítenek, ebbeli szolgálati kötelességeinek e viszony tartama alatt történt megszegése miatt a katonai büntetőbiráskodás és a katonai fegyelmi fenytő hatalom alatt áll.

Azok a polgári személyek, kik nem tartoznak ugyan az előző két bekezdésben felsorolt személyekhez, de hadi létszámra való emelés vagy mozgósítás esetén e törvény értelmében katonai közegek vezetése alatt valamely munka végzésére alkalmaztatnak, ez alkalmaztatásuk tartama alatt, az illető katonai közegek által e munkák vezetésére vonatkozólag kiadott parancsoknak feltétlenül engedelmeskedni kötelesek és e kötelesség megszegése miatt a katonai büntetőbiráskodás és a katonai fegyelmi fenytő hatalom alatt állanak.

A polgári személyeknek tudtára kell adni azt, hogy a katonai büntetőbiráskodásnak és a katonai fegyelmi fenytő hatalomnak alá vannak rendelve és pedig mily terjedelemben.

Hadicélok végett személyi szolgálatteljesítésre alkalmazott személyek a hadicikkekre nem köteleztetnek. Ezek tehát a katonai büntető törvénykönyv II. része „A katonai büntettekről és katonai vétségekről s megbüntetésükről“

határozványainak nincsenek alávetve; e határozványok csak azokra a személyekre érvényesek, akik valamely, szolgálatba helyezett hadihajó vagy valamely, mozgósítás és háboru esetén ideiglenesen a haditengerészetbe bekebelezett vízi járómű legénységéhez tartoznak és e viszonyba való lépésük alkalmával a hadi eszközre köteleztettek.

A katonai büntető bíraskodást a közös haderő vagy a honvédség bíróságai gyakorolják.

A személyes szolgálatteljesítésre alkalmazott személyek ellen fegyelmi fenytések gyanánt a megintést és oly fegyelmi fogságfenytéseket kell alkalmazni, amelyek szolgálatteljesítésük minőségének megfelelnek. Ez alkalommal egyenlőknek tekintendők:

oly személyek, kik oly szolgálatokra vannak alkalmazva, amelyeket a katonaságnál tisztnek vagy hasonállásuak végeznek, — a tisztekkel;

oly személyek, akik műmesteri, művezetői vagy alhivatalnoki szolgálatokat látnak el, továbbá az iskolázott betegápolók — az őrmesterekkel;

a végrehajtási határozványok 8. § *c)* és *d)* alatt említettek, — az önként tovább szolgáló szakaszvezetőkkel;

végül ugyanott *e)* alatt említettek, — a rendfokozat nélküli honvédekkel.

A 9. §. első bekezdésében említett személyek azon katonai test parancsnoka fegyelmi fenytő hatalmának vannak alávetve, amelynél személyes szolgálatteljesítést végeznek.

A közlekedési vállalatok alkalmazottai és katonai vezetés alatt munkára alkalmazott polgári személyek „fegyelmi“ szempontból annak a katonai parancsnoknak vannak alárendelve, akinek vezetése alatt a vállalat áll vagy a munka végeztetik. Ha ezek szerint a fenytés kiszabására jogosult törzstiszt vagy hasonállásu, ugy csapatparancsnoki fenytő hatalma, ha főtiszt vagy hasonállásu, ugy kikülönített alosztály parancsnoki fenytő hatalma van. Tiszt- vagy katonai tisztviselő- jelölteknek és altiszteknek, ezeknek mint szállítmány- vagy különítmény parancsnokoknak a fegyelmi fenytő hatalom az efelől meglévő katonai előírások keretén belül adományozható. Ha a fenytés kiszabására jogosult főtiszt vagy alacsonyabb rangu, ugy a csapatparancsnoknak kijutó (magasabb) fenytő hatalmat az a parancsnok gyakorolja, akinek a fenytés kiszabására jogosult fölött ily fenytő hatalma van.

A személyi szolgálatteljesítésre alkalmazott személyeket szolgálatteljesítésük kezdetén a katonai parancsnok a felől oktassa ki, hogy mily mértékben jutnak a katonai büntető bíraskodás és katonai fegyelmi fenytő hatalom alá.

10. §.

Minden fogatos jármű vagy személy-, illetőleg teherszállításra alkalmas állat birtokosa kötelezhető, hogy azt megfelelően felszerelve, fuvarozásra (teherhordásra) átengedje.

Ha a birtokos személyes szolgálatra köteles (4. és 5. §.), a fuvarozást (állatvezetést) személyesen köteles teljesíteni; de jogában áll maga helyett alkalmas helyettést állítani.

Ha pedig a birtokos helyettést nem állíthat és személyes szolgálatra sem kötelezhető, a fuvarost (állatvezetőt) a község rendeli ki a személyes szolgálatokra kötelezettek sorából.

Az igénybevételért rendeletileg megállapítandó térítés jár.

E törvények alapján kiállított országos szállító eszközök használatára az „Élelmezési utasítás háboru idején“ 38. és 39. §§-ai következő kiegészítésekkel érvényesek:

a) bizonytalan időre kiállított országos szállító eszközök.

Dologi teljesítményért az alábbi napi térítés jár:

egy kétfogatu, lófogattal ellátott járomüért	6 K,
egy egyfogatu, lófogattal ellátott járomüért	4 „
egy kétfogatu, ökörfogattal ellátott járomüért	5 „
két felszerszámozott hámoslóért	4 „
egy máhásállatért	2 „
egy hátaslóért	3 „

A jároművek és állatok felszereléseért külön térítés nem jár.

A patkolásnak, a jároművek és a felszerelés karbantartásának költségeit a katonai igazgatás viseli. E célokra tehát a dologi térítésből nem szabad levonni.

b) helyi (előfogati) fuvarok gyanánt alkalmazott szállító eszközök csak egész vagy fél napokra és akként veendő igénybe, hogy egésznap alkalmazásnál 16 órán belül, és félnap alkalmazásnál 8 órán belül rendes állomás helyükről való elindulásuk időpontjától számítva, oda ismét visszatérhessenek.

A térítés ama tételek szerint jár, amelyek az a) alatt felsorolt országos szállító eszközök számára a személyi és dologi teljesítményért számltattak, tehát pld. egy kétfogatu lovas járomüért egésznap alkalmazásban:

dologi teljesítményért	6 K
személyi „	3 „
tehát összesen	9 K térítés,

félnap alkalmazásért ezen összeg fele jár.

A térítmények teljes egészükben a hadügyi tárcát terhelik.

11. §.

Minden közúti szállításra alkalmas, gépi jármű birtokosa kötelezhető, hogy járművét annak vezetőjével (chauffeurjével) (6. §.) együtt a fegyveres erő céljaira, a meneképeségre felszerelve átengedje.

Az igénybevételért rendeletileg megállapítandó térítés jár.

A J—27. szolg. könyv határozványai a térítési tételekben beálló következő változásokkal maradnak érvényben:

Napi térítés gyanánt a dologi teljesítésért illetékes:

egy motoroskerékpárért mellékkocsi nélkül	4 K,
egy „ „ mellékkocsival	5 „
egy két üléses (beleértve a vezető ülését) személyszállító- automobilért	15 „
egy több üléses személyszállító automobilért	20 „
egy autobuszért	30 „
egy teherszállító automobilért, és pedig 1500 kg-ig terjedő raksulylyal	25 „
1500 kg-tól 3000 kg-ig terjedő raksulylyal	30 „
3000 kg-nyí raksulyon felül	35 „
szántó vagy utimozdonyért, vagy más vontatógépert	40 „
egy két kerekü pótkocsiért	5 „
egy négy kerekü pótkocsiért	10 K.

A maximális hasznos súly a jároművek átvételénél megállapítandó és a becslési kimutatásba bevezetendő.

E törvény alapján szolgálatteljesítésre bevont gépkocsivezetőknek (gépeszeknek, műszerészeknek) a 7. §-hoz adott utasítás szerinti díjazás jár.

Az elbocsátás alkalmával a dologi és személyi teljesítésért való térítés még annyi napra jár, amennyi az egykori átadási helyre a legrövidebb uton való visszatérésre szükség volna, minél személyszállító automobiloknál és motorkerékpároknál 200 km., autobuszoknál és teherszállító automobiloknál 100 km. és uti vagy szántó mozdonynál, valamint más vontató gépeknél 30 km., valamint az ezen felül eső maradvány számítandó napi teljesítményül.

A térítések kifizetésénél a G—34. szolg. könyv I füzet 39. §-a ama eltéréssel érvényes, hogy az illetmény kimutatásokat maga a katonai osztag szerkeszti.

12. §.

Vízi és légi járművek birtokosai kötelezhetők, hogy járműveiket használatra átengedjék. Ilyen járművek végleges átengedése is követelhető.

E járműveket akár személyzetükkel (6. §.) és felszerelésükkel együtt, akár anélkül lehet igénybe venni.

Az igénybevett járművekért járó térítés, külön megállapodás hiányában, szakértői becslés alapján állapítatik meg.

A vízi és légi járművek forgalma beszüntethető, egészben vagy részben katonai célokra felhasználható.

A forgalom beszüntetéseért térítés nem jár.

A légi járművek előállítását és tartását beszüntetni, vagy pedig korlátozni is leheti.

13. §.

A 10., 11. és 12. §-ok alapján követelhető hadi szolgáltatások alól mentesek azok a járművek, lovak és teherhordó állatok, amelyek:

- a) Ő Felsége és a királyi ház tagjainak udvartartásához tartoznak;
- b) a közhivatalnokok szolgálatának teljesítésére feltétlenül szükségesek;
- c) a nemzetközi jog értelmében területenkivüliséget élvező személyek használatára szolgálnak;
- d) a posta szállításához, egészségügyi célokra, valamint a tűzoltók részére feltétlenül szükségesek;
- e) a lelképászorok, orvosok és állatorvosok részére (kiknek hivatási körlete több községre, tanyára stb. terjed ki) hivatásuk teljesítésére szükségesek, de legfeljebb egy gépi jármű, vagy egy fogatos jármű, vagy egy háttas vagy hámos ló;
- f) az udvari és állami ménesekhez, mén- és csikótelepekhez tartoznak; végül
- g) a magánménesekben tenyésztésre állandóan használt mének és kanczák, a tenyésztésre alkalmasaknak nyilvántartott mének, — a vemhes és szoptatós kanczák négy hónapi szoptatás idejéig — ugyszintén a kizárólag és tartósan versenyzélokra tartott lovak.

Ha a 10., 11. és 12. §-ok alapján igénybe vett járművek és állatok az igénybevétel tartama alatt teljesen használhatatlanná válnak, megrongálódnak, vagy értékük rendkívüli mértékben csökken, a birtokosnak csak abban az esetben van igénye kártérítésre, ha a kár az ő hibáján kívül, vagy amennyiben a személyzetet (kocsis, málhásállatvezető, chauffeur stb.) ő bocsátotta rendelkezésre, azok hibáján kívül keletkezett.

A szállítási eszközök rendes kopásáért nem jár térítés.

A kártérítés kiszabásánál az átvétel alkalmával bizottságilag megállapított becsértéket kell alapul venni.

Kártérítésre való igény csak akkor jöhet szóba, ha a katonai igazgatásnak a kár kiegyenlítése, valamely hasonló minőségű pótlás kiutalása által vagy a megsérült tárgy karbahelyezése által, nem állana módjában.

A helyi (előfogati) fuvarok gyanánt alkalmazott szállító eszközöknél, valamint azoknál a szállító eszközöknél, melyek közvetlenül a községnél vagy a birtokosnál igényeltettek, a becsérték bizottsági megállapítása az átvételnél elmarad.

14. §.

Hírszolgálatra alkalmas állatokat, különösen galambokat rendeletileg megállapítandó térítés ellenében, be lehet vonni.

Ily állatok tartását, valamint az általuk közvetített forgalmat be lehet szüntetni, vagy pedig csak korlátozni.

Bevont galambokért darabonként egyszeri 3 korona térítés jár.

15. §.

Minden, akár magántulajdonban is levő ut és közlekedési czélokot szolgáló műtárgy (hidak, átereszek stb.) térítés nélkül szabadon használhatók.

Úgy a közhasználatu, mint a magánhasználatra szolgáló átkelési eszközöket (kompokat, réveket, hajóhidakat stb.) a fegyveres erő és az azt követő személyzet szabadon használhatja. Az átkelési eszközök forgalma katonai tekintetből egészen beszüntethető. A közhasználatu átkelési eszközök használatáért, a szolgáltatásnak vegyes bizottságilag megállapítandó közönséges értéke szerinti térítés jár, tekintet nélkül az átkelési eszköz tulajdonosát az engedélyokirat alapján esetleg terhelő kötelezettségekre.

A forgalom beszüntetéseért térítés nem jár.

Magánhasználatra szolgáló átkelési eszközöknek használatáért térítés nem jár. Az átkelési eszközökön, valamint a magántulajdonban levő műtárgyakon a használatból okozott kárért térítés jár.

16. §.

A vasutak használatára nézve a fennálló szabályok vagy az illető vállalatokkal esetleg kötött egyezmények irányadók.

Ha katonai tekintetek megkívánják, a vasuti forgalom az egyes vagy az összes vonalalokon beszüntethető, valamint teljesen vagy részben katonai czélokra felhasználható.

A forgalom beszüntetéseért, — a mennyiben törvényes rendelkezések, engedélyek, vagy megállapodások máskép nem intézkednek — térítés nem jár.

17. §.

Vasuti távirdákat, magántulajdonban levő távirda- és távbeszélővonalakat személyzetükkel (6. §.) és felszerelésükkel együtt, részben vagy egészben igénybe lehet venni, vagy üzemüket be lehet szüntetni.

Vasuti és magántulajdonban levő távirda- és távbeszélővonalak használatáért, az állami távirda és távbeszélő használatára érvényes díjszabás szerinti térítés jár.

Ha azonban a magántávirda- vagy távbeszélődíjszabás alacsonyabb, úgy a térítés ezen alacsonyabb díjszabás szerint fizetetik.

A használat által okozott kárt meg kell téríteni.

Az üzem beszüntetéseért térítés nem jár.

18. §.

Üzem- és ipartelepek birtokosai kötelezhetőek, hogy az 1. §-ban meghatározott czélokra, az igénylőnek választása szerint, üzemüket folytassák vagy a személyzettel együtt (6. §.) használatra átengedjék.

Üzemben levő, keresetre alapított telepek használatáért az átlagos jövedelem alapul vétele mellett történő bizottsági becslés szerint jár térítés; az üzem kiterjesztése vagy megszorítása, valamint az esetleg a katonai igazgatás részéről kirendelt személyzetnek alkalmazása, kellőleg figyelembe veendő.

19. §.

Minden ingatlan birtokosa köteles a birtokában levő ingatlanokat erődítési művek, valamint más katonai építmények (műtárgyak) előállítására, az erődített helyek hadi felszerelésére, hidak, utak, vasutak építésére, vagy egyébként a hadi műveletek közvetett vagy közvetlen előmozdítására és biztosítására, a szükséglet tartamára használatul rendelkezésre bocsátani.

Az ingatlan használatáért elvileg kártalanítás jár, melyet bizottság határoz meg. Nem jár kártalanítás üresen álló, hasznot nem hajtó épületek, szünetelő ipartelepek, szabad terek, legelőterületek, erdők és megmunkálatlan földek használatáért, utóbbiakért azonban csak a szokásos megmunkáltatás idejéig.

A használatra átengedett ingatlant abban az állapotban kell visszaadni, a melyben azt átvették. Ha azonban a használat folytán az állag kárt szenvedett, azért megfelelő kártalanítást kell adni. E czélból az átvételkor az ingatlanok állapotát és értékét, a visszaadásakor pedig az esetleg szenvedett kárt, bizottságilag kell megállapítani.

Ha a birtokos a bizottság megállapításával nincs megelégedve, szabadságában áll igényeit a 33. §. értelmében érvényesítenie.

Az e §. értelmében használatul átengedett ingatlanok tulajdona, kisajátítás útján megszerezhető. A kisajátítási eljárásra az 1881. évi LXI. t.-cz. rendelkezései érvényesek.

20. §.

A 19. §-ban említett czélokra, az ott megállapított használatra való átengedésen kívül, az épületeknél a szabad rendelkezésre bocsátás is követelhető. A szabad rendelkezés magában foglalja az épület lerombolására és lényeges átalakítására való jogot is.

A szükséghez képest a kisajátítás is igénybe vehető.

A rendes használatért a 19. §. szerinti térítés jár.

Ha az átengedett épületet lerombolták, vagy lényegesen átalakították, az okozott kár megtérítendő. A kárterítést az épület becsára alapján kell megállapítani.

A tulajdonos a kisajátítás útján való tulajdonmegváltást is követelheti.

A becsár az épületek elfoglalása vagy lebontása előtt bizottságilag állapittatik meg. Ugyanez határozza meg a lerombolással vagy a lényeges átalakítással okozott kárt is.

Ha a bizottság megállapításával a tulajdonos nincs megelégedve, szabadságában áll igényét a 33. §. értelmében érvényesítenie.

A kisajátítási eljárásra az 1881 : XLI. t.-cz. rendelkezései érvényesek.

21. §.

A beszállásolás tekintetében általában az ideiglenes beszállásolásra nézve a békében fennálló törvényes rendelkezések irányadók; ezek kiterjednek az 1. §-ban felsorolt összes egyénekre, valamint az egész állatállományra.

A térítés a fentebb említett törvényes rendelkezések szerint, — és a mire ezek nem terjednek ki — rendeletileg megállapítandó mértékben fizetetik.

Szükség esetében olyan helyiségek is igénybe vehetők, melyek béke idején a beszállás alól föl vannak mentve. Azonban kivételt képeznek: az Ő Felsége és a királyi ház tagjainak udvartartásához tartozó épületek, a nemzetközi jog értelmében területkivüliséget élvező személyek használatára szolgáló épületek, azután a közvetlenül állami célokra szolgáló nélkülözhetetlen épületek vagy épületrészek, továbbá a nyilvános muzeumok, műcsarnokok, levéltárak és könyvtárak, a női zárdák belső elzárás által elkülönített s a valódi szükségletnek megfelelő helyiségei, végül azok a vasuti épületek, a melyek a katonai célokra szükséges üzemhez nélkülözhetetlenek.

A csapatok táborozására, a hadianyag és készletek felállítására szükséges szabad terek, — ilyenek hiányában alkalmas telkek, — birtokosaik által rendelkezésre bocsátandók. Hasonlóképen mindennemű készlet elhelyezésére szükséges helyiségek is rendelkezésre bocsátandók. A térítés tekintetében a 19. §. második bekezdésében foglalt rendelkezések érvényesek.

Azoknak a személyeknek a kik oly teljesítésekre vonatnak be, a melyet a katonaságnál tiszték vagy hasonallásuak végeznek, ugyanaz az elhelyezés jár, mint a IX. rangosztály havidíjasainak, minden más személynek úgy, mint a legénységnek.

Egy marhának istállóban, pajtában, színben vagy félfödél alatt való elhelyezéseért beállítási díj fejében naponként két fillér, egy juhnak vagy más leszurásra való állatnak elhelyezéseért pedig 1 fillér fizetetik.

22. §.

A háztartással bíró lakosok kötelezhetők, hogy az 1. §-ban megjelölt egyéneknek természetbeli élelmet nyujtsanak.

Az élelem mértéke rendeletileg lesz megállapítva.

Élelmiczikkék (vágómarhák) birtokosai kötelesek azokat követelésre átengedni.

A követelés a község útján történhetik, a mely a rendeltetési helyre való szállításra kötelezhető.

Tenyész- és tejelőállatok átengedése csak kivételesen követelhető.

A természetbeli élelmezésért s az élelmiczikkékért a rendeletileg megállapítandó térítés jár, amelynél az előző évi október, november és deczember hónapokra megállapított piaczi átlagárakat, ez áraknak egyharmadáig terjedhető összeg hozzászámításával kell alapul venni.

Amennyiben a hadiszolgáltatások tartama alatt a piaczi árak lényeges emelkedése vagy esökkenése állapíthatnak meg, ez alapon a térítési tételek ujabban állapíthatnak meg, azonban pótlék hozzászámítása nélkül.

1. A természetbeni (szállás) élelmezés kiméretére és az egyes étkezési időszakokra való elosztásra vonatkozólag a G—34. jelzetű szolgálati könyv I. füzet 2. és 23. §§-ai mérvadók.

A kenyéradag a reggeli, déli és esti étkezésre oszlik, a második kávéadag déli vagy esti étkezéshez igényelhető, ugyanúgy lehet a húsadag felét a déli, másik felét az esti étkezésre igényelni.

Természetbeni élelmezés gyanánt csak a helyben vagy házban szokásos élelmezés követelhető, ennél fogva, ha a napi adag egyes czikkei nem állanak rendelkezésre, ezek helyett más egyenértékű, helyi szokásos czikkek szolgáltatandók.

A község gondoskodik arról, hogy az igényelt természetbeni (szállás) élelmezés a meghatározott időpontra elkészüljön.

Ha a csapat táborozik, akkor a község az élelmezést vagy a táborba hozatja, vagy pedig a legénységet kell osztagonként oda vezetni, ahol az étkezés elkészítettett.

2. A természetbeni élelmezésért és az élelmi cikkekért (vágómarháért) egyelőre az alábbi térítési tételek állapíttatnak meg:

és pedig		egyenkint		összesen	
		K	f	K	f
a) Egy teljes hadi élelemadag váltása:		.	.	1	83
Ebből esik:					
az étkezési adagra		1	52	.	.
a kenyérre		.	27	.	.
a dohányra		.	04	.	.
Az étkezési adag áll:					
2 adag kávéból		.	32	.	.
1 adag marhahusból		.	60	.	.
1 adag főzelékből elkészítési szükségletekkel együtt		.	16	.	.
1 adag italból		.	44	.	.
Egyes étkezésekért térítendő:					
egy reggeliért		.	.	.	25
egy ebédért	teljes husadaggal	.	.	1	15
	fél husadaggal	.	.	.	85
egy vacsoraért	fél husadaggal	.	.	.	69
	hús nélkül	.	.	.	39
b) A várélelemadag váltása:					
és pedig		egyenkint		összesen	
		K	f	K	f
egy adag	kenyérért	.	.	.	27
	rántott levesért	.	03	.	.
	marhahusért	.	45	.	.
	főzelékért az elkészítési szükségletekkel együtt	.	20	.	.
	italért	.	26	.	.
	tehát az étkezési adagért	.	.	.	94
	dohányért	.	.	.	04

c) A betegek és sebesültek részére kivételesen nem természetben kiszolgáltatott étkezések váltságdíjai:

és pedig		egyenkint		összesen	
		K	f	K	f
a reggeliért	beleértve $\frac{1}{3}$ adag kenyeret	.	25		
az ebédért		I	32	I	98
a vacsoráért		.	41		

d) a csapatnak vagy valamelyik élelmező intézetnek közvetlenül szállított élelmezési cikkekért — beleértve az élő vágómarhát és leszúrásra való élő-állatokat — fizetendő térítési tételeket a melléklet tartalmazza.

Az átvett vágómarháért fizetendő térítés a megállapított élősúly szerint a közigazgatási hatóságok által a járásukból kiállított vágómarhák felől a katonai területi parancsnokságnak beküldött kimutatások alapján teljesíttetik.

A részlegvezetőknek és hajcsároknak az átvétel napjától a 7. §-hoz adott utasításban megállapított díjazás, az átvett vágómarháknak az állattáp illetékes.

23. §.

A ki takarmánynak van birtokában, köteles a szükségelt takarmányt szolgáltatni.

A takarmány kaszálása és gyűjtése, valamint szállítása a községtől követelhető.

Az állatállomány részére legelőket is igénybe lehet venni.

A szükséges takarmányért a 22. §. két utolsó bekezdése szerint megállapítandó térítés jár. Az állatok etetésére átengedett fűfélékért vagy mezei terményekért és a legelésre rendelkezésre bocsátott rétekért (kivételesen bevetett földekért) szakértői becslés alapján azon közönséges becstérték szerint fizetetik a térítés, melylyel a termény a kaszálás vagy az aratás idején birt volna; a tulajdonképeni legelőkért a helyben szokásos legelőpénz jár.

Az állattáp súly szerint igénylendő. Ha zab, széna és szalma nincs, akkor helyettük egyenértékű helyszokásos pótcikkek szolgáltatathatók.

24.

Az 1. §-ban meghatározott czélokra szükséges egyéb hadi segédeszközök is követelhetők birtokosaiktól ideiglenes használatra vagy végleges átengedésre.

Ilyen tárgyak igénybevételéért térítés, megromlásukért kártérítés jár, és pedig a szakértők által megállapítandó közönséges értékükhöz mérten.

Terménykészletek birtokosainak a katonai igazgatással kötött szállítási szerződesei a hadi szolgáltatás teljesítésének kötelezettsége alól nem mentesítenek.

25. §.

A községek kötelesek megbetegedett személyeket és beteg, de ragálymentes állatokat, a kiket, illetőleg a melyeket katonai vagy polgári gyógyintézetbe szállítani nem lehet, ápolás végett átvenni.

A községek arra is kötelezhetők, hogy a már meglévő kórházaikat rendelkezésre bocsássák, vagy szükségkórházakat rendezzenek be és bocsássanak rendelkezésre. A községek kötelesek a kórházi épületek és a berendezés fenntartásáról gondoskodni, a betegek számára szükséges élelmiszereket, italokat, orvosi és kórházi szereket, a felügyelő- és ápolószemélyzet számára az ételmezést és végül a tüzelő- és világítóanyagot is szolgáltatni.

Beteg személyek és állatok ellátása és ápolása körül felmerült költségeket a béke idején fennálló elvek szerint kell megtéríteni.

26. §.

A községek kötelesek a katonai közigazgatás által gondozás czéljából átadott javakat átvenni. A gondozás körül a községre hárulnak mindazok a jogok és kötelességek, melyek az idegen vagyron feletti gondnoksággal egybe vannak kötve.

Az állami javak gondozásáért térítés nem jár, kivéve az elkerülhetetlen készkiadásokat.

A közigazgatási hatóság intézkedhetik, hogy a gondozásba átvett javak, ha gondozásuk aránytalan nagy költséggel volna egybekötve, vagy romlásnak volnának kitéve, eladassanak. A befolyt eladási ár a legközelebbi katonai hatóságnak szolgáltatandó át.

27. §.

Azt, hogy mily terjedelemben, mikor és hol áll be a hadi szolgáltatások teljesítésének kötelezettsége, elvileg a honvédelmi minister állapítja meg.

Sürgős esetekben a katonai parancsnokságok (hatóságok) a megkeresést közvetlenül a közigazgatási hatóságokhoz, rendkívüli esetekben közvetlenül a községhez intézhetik, amidőn a közigazgatási hatóságok, illetőleg a községek rendelkeznek a hadi szolgáltatások kiállítása iránt.

Végszükség esetében a feltétlenül szükséges szolgáltatást közvetlenül magától a szolgáltatásra kötelezettől lehet követelni.

A közvetlen igénylésre a csendőrpáncsnokságok is jogosultak.

Egyes személyeknek hadiszolgáltatások igénylésére csak valamely igénylésre jogosult páncsnokság (hatóság) által kiállított írásbeli meghatalmazás alapján van joguk.

28. §.

Az igénybevételre kerülő hadi szolgáltatásokat a honvédelmi minister a törvényhatóságokra, a törvényhatóság első tisztviselője a járásokra (városokra) és a főszolgabíró (járásfőnök) a községekre veti ki.

Az igénybevételre kerülő hadi szolgáltatásokat, — amennyiben a katonai érdekeket nem veszélyezteti és számottevő költségöbblet okozása nélkül lehetséges, — megfelelő nagy területre kell kivetni s a törvényhatóságok, járások (városok) és községek szolgáltatási képességéhez mérten, lehetőleg egyenlő mértékben, figyelemmel az egyes szolgáltatásra kötelezettek létfeltételeire, felosztani.

29. §.

A községek a hadi szolgáltatást akár az arra kötelezettek által, akár felfogadott vállalkozókkal teljesíthetik.

30. §.

A közigazgatási hatóságok és községi eljáróságok vonakodás vagy mulasztás esetében a hadi szolgáltatást kényszereszközök alkalmazásával is teljesíthetik és e végből szükség esetében katonai karhatalmat is igénybe vehetnek.

Amennyiben a követelményeknek nem idejében vagy nem a követelt mértékben tétetnék elég és ha a közigazgatási hatóságok vagy községek közreműködésének igénybevétele teljesen lehetetlen volna, úgy a szolgáltatás azoknak közreműködése nélkül, közvetlenül a katonaság által követelhető s vonakodás vagy ellenszegülés esetén az illető katonai parancsnok felelősségére kikényszeríthető vagy a tulajdonos távollétében el is vehető; ez esetben köteles a parancsnok a lehetőség szerint bizalmi férfiakat meghívni.

31. §.

A kötelezettségek tekintetében vitás esetekben vagy esetleges panasz esetén, a közigazgatási hatóságok, legfelsőbb fokban a honvédelmi minister, határoznak.

A felelbezésnek halasztó hatálya nincsen.

Annak elbírálása, vajjon valamely szolgáltatás e törvények alapján igényeltessek, vagy más módon szereztessék be, kizárólag a katonai helyek hatáskörébe tartozik.

32. §.

Az e törvény alapján teljesített szolgáltatásokért járó értesítést és a szenvedett károkért járó kártérítést, amennyiben lehet, készpénzben kell kifizetni. Amennyiben az azonnal való fizetés nem volna lehetséges, a hadi szolgáltatás teljesítését írásban nyugtatóványozni kell. E nyugtatóvány alapján a hadi szolgáltatást teljesítő, amennyiben a kifizetés már előbb nem történt volna meg, igényét a 33. §. értelmében érvényesítheti.

Amennyiben a hadiszolgáltatások megtérítése tekintetében az előzőekben nincsenek különös határozmányok, az alábbi alapelvek érvényesek:

1. Készpénzben fizetendő az igénylők által lehetőleg minden személyi szolgálatteljesítés; dologi teljesítések, a csapatoknál levő készpénzkészletek kivánatos kimelésére való tekintettel, csak abban az esetekben, ha ez külön elrendeltetik.

Készpénzfizetések a felvevő által írásbelileg, lehetőleg a községi előjáróság egy közegének, vagy egy más tanúnak előttemezése mellett ismerendők el.

2. Nem készpénzzel térített szolgáltatások a csapatok stb. által „Elismervény“-nyel nyugtatóandók, melynek alábbi adatokat kell tartalmaznia:

a napot, helységet, járást, a szolgáltatás terjedelmét (tárgyát);

a szolgáltató nevét (megjelölését);

lehetőleg a szolgáltatás pénzértékét is;

az elismerő nevét, rendfokozatát, csapattestét olvasható írásban, az esetleg rendelkezésre álló czimnyomattal;

végül lehetőség szerint egy tanu aláírását is.

Az elismervények két példányban, lehetőleg másoló eljárással állítandók ki, egy példányt kap a szolgáltató, a másik a számadáshoz csatolandó.

Az igénybe vett és azonnal készpénzben ki nem fizetett hadiszolgáltatásokról szóló elismervények kiállítása minden parancsnokság által figyelemmel kísérendő, az igazolatlan mellőzésnek tudomásukra jutó esetei a közérkölc és a csapatok fegyelme érdekében szigoruan megtorlandók.

3. Oly károk, melyekért a katonai igazgatás térítésre köteles, a csapatok stb. részéről nem készpénzzel térítendő, hanem csakis igazolandók. Ez igazolványok tartalmára, kiállítására és a velök való eljárásra nézve a hadiszolgáltatásokérti „Elismervények“-re vonatkozólag fentiekben foglalt határozmányok értelemszerűen érvényesek. Az igazolványban a keletkezett kár lehetőleg pénz-

ben is értékelendő. Ha a kárnak jegyzőkönyvi fölvétele lehetséges, ez esetben a jegyzőkönyv a számadáshoz mellékelt igazolványhoz csatolandó.

A törvény több helyén említett károk közzé nem sorolnak az olyan károk, amelyek a hadiesemények következtében maguktól keletkeztek.

33. §.

Amennyiben valamely hadi szolgáltatásért járó értesítés vagy valamely okozott kárért járó kártérítés a 32. §. értelmében ki nem fizettetett vagy amennyiben a megítélt térítéssel vagy kártérítéssel a szolgáltatást teljesítő megelégedve nincs, jogában áll igényét az illetékes községi előjárásnál írásban vagy szóval bejelenteni hat hónap alatt attól a naptól kezdve, amelyen a hadi szolgáltatások iránti kötelezettség megszűnése a 2. §. értelmében közhírré tétetett.

A 8. §. alapján támasztott ellátási igények bejelentésére vagy igazolására, továbbá a bejelentések megvizsgálására és az ezekre vonatkozó döntésre nézve ugyanazt az eljárást kell követni.

A bejelentett igényeket elsősorban a községenként e czélből megalkotott bizottságok veszik vizsgálat alá és állapítják meg. E bizottságok megállapításait a katonai területi parancsnokság két kiküldöttjével kiegészített törvényhatósági közigazgatási bizottság — Horvát-Szlavonországokban az országos bizottság — vizsgálja felül s terjeszti fel a honvédelmi miniszterhez.

Végérvényesen a belügyminiszternek — Horvát-Szlavonországokban a bárnak — továbbá a pénzügyminiszternek, a honvédelmi miniszternek és a hadügyminiszternek, valamint esetenként az érdekelt minisztereknek két-két képviselőjéből alakult bizottság határoz.

A községenként alkotott bizottságok kis- és nagyközségekben a főszolgabíró (járasi főnök), városokban a polgármester elnöklete alatt a község egy tisztviselőjéből, a képviselőtestület 3 tagjából és a katonai hatóság kiküldötteiből állanak.

34. §.

A hadi szolgáltatásokért járó térítés és az okozott károkért járó kártérítést, továbbá a személyes szolgálatokra bevont egyének ellátási igényeiből eredő kiadások a közös hadügyi tárczát terhelik.

A személyes szolgálatra bevont egyének hátramaradottainak ellátási igényeiből, valamint a bevont egyének gyámolítására szoruló családjainak segélyezéséből eredő kiadások a hadmentességi díjalapot terhelik.

35. §.

A hadi szolgáltatásokra és az azokból származó igényekre vonatkozó beadványok, jegyzőkönyvek, mellékletek és egyéb okmányok bélyeg- és illetékmentesek.

36. §.

Ez a törvény kihirdetése napján lép hatályba.

Végrehajtásával a honvédelmi miniszter bizatik meg, aki az érdekelt miniszterekkel és a hadügyminiszterrel, Horvát-Szlavonországokban pedig a Horvát-Szlavon- és Dalmát-országok bánjával is egyetértőleg jár el.

Téritési tételek

az élelmi cikkekért, az élő vágómarhát és leszurásra való élő-
állatokat, továbbá a tüzelő-, világító- és üzemanyagokat beleértve.

Élelmi tárgyak		a	Térités					
			a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országokban		a magyar szent korona országában		Boszniában	
			K	f	K	f	K	f
Kenyérgahona és szemes takarmány	buza	q	29	.	28	50	30	.
	rozs		21	50	21	.	22	55
	kétszeres		24	90	24	50	23	.
	árpa		20	.	19	10	19	50
	zab		20	.	19	50	20	.
	tengeri		22	.	21	.	20	30
	bükköny		27	.	26	60	24	50
Liszt	buzakenyér liszt	q	39	.	38	50	40	.
	rozskenyér liszt		35	.	37	40	38	20
	buzakétszersült liszt		42	50	40	50	42	.
	buzafőzöliszt		43	.	42	10	41	10
	tengeri főzöliszt		34	.	33	70	31	50
	liszt hüvelyesekből		35	.	.	.	24	.
Készkenyér (helyszokásos)	buzakenyér	kg.	.	50	.	40	.	42
	rozskenyér	40	.	37	.	38
	vegyes kenyér	44	.	39	.	40
Száras főzelék	rizs	kg.	.	70	.	70	.	65
	árpakása	60	.	62	.	60
	dara	60	.	52	.	60
	bab	55	.	50	.	40
	lencse	75	.	70	.	65

Élelmi tárgyak		a	Térítés					
			a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országokban		a magyar szent korona országáiban		Boszniában	
			K	f	K	f	K	f
Száras főzelék	borsó	kg.	.	70	.	75	.	70
	hámozott borsó	80	.	75	.	90
	köles kása	52	.	50	.	40
	pohánka (tatárka, haricska)	50	.	52	.	70
	tarhonya		1	35	1	08	1	10
	egyéb szárított tészta		1	15	1	50	1	30
	makaróni		1	20	1	20	.	95
Friss főzelék	burgonya	kg.	.	13	.	13	.	11
	egyéb friss főzelék (káposzta, kelneműek, répa stb.)		.	40	.	28	.	35
	savanyú káposzta és savanyú répa	31	.	33	.	35
Élvezeti cikkek és fűszerek	kávé	kg.	4	50	4	50	4	20
	tea		12	50	12	50	12	.
	kakaó		7	50	7	50	7	20
	cukor		1	15	1	20	1	30
	só	26	.	28	.	30
	bors		3	.	3	.	3	.
	paprika		4	50	4	10	3	50
	köménymag		1	50	1	80	2	.
	szárított leves zöldség		3	.	3	40	3	.
	hagyma	24	.	24	.	50
	foghagyma	65	.	71	.	50
Italok, eozet és olaj	bor	l.	1	40	1	30	1	20
	sör	50	.	70	.	80
	pálinka		1	90	1	80	1	80
	rum		3	60	3	80	3	60

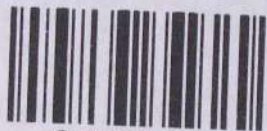
Élelmi tárgyak		a	Térités						
			a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országokban		a magyar szent korona országaiban		Boszniában		
			K	f	K	f	K	f	
Italok, ecet és olaj	konyak	l	8	.	7	50	7	.	
	ecet	30	.	23	.	40	
	ételolajak		2	90	2	90	2	30	
Hús, zsiradékok és sajtok	élő vágómarha (tenyész- és tejelő állatok kivételével) ökrök, tehenek stb.	előszűly q	108	.	99	.	108	.	
	leszurásra való élőállatok		juhok	110	.	84	.	90	.
			sertések	160	.	142	.	150	.
			kecskék	105	.	100	.	100	.
			borjúk	180	.	150	.	160	.
	friss hús, kivágott állapotban		marhahús	200	50	200	50	190	.
			juhús	180	.	160	.	150	.
			sertéshús	250	.	220	.	260	.
			kecskehús	150	.	160	.	150	.
			borjúhús	275	.	275	.	250	.
	füstölthús		q	265	.	265	.	270	.
	szalámi		550	.	530	.	750	.	
	egyéb tartós kolbászok		340	.	320	.	350	.	
	szalonna		250	.	230	.	310	.	
	disznózsir		260	.	240	.	290	.	
	vaj		kg.	4	10	4	40	5	.
sajt	2	50	3	.	3	20			
Takarmány cikkek	széna	q	12	.	9	90	10	.	
	zabdara		25	.	32	.	20	.	
	árpadara		24	50	40	.	21	.	
	tengeri dara		27	70	30	.	20	.	
	korpa		15	.	17	.	18	.	
	szalma		6	30	5	50	6	50	

Élelmi tárgyak			Térítés						
			à	a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országokban		a magyar szent korona országaiiban		Boszniában	
				K	f	K	f	K	f
Tüzelő-, világító- és üzemanyagok	kemény- puha-	tüzifa {	m ^a	12	50	14	20	10	50
				11	.	9	90	7	75
	kőszén		q	4	.	4	50	2	25
	faszén			14	.	13	60	12	90
	pirszén (kocsz)			5	.	6	80	13	50
	kőolaj				40	.	55	.	45
	világító olaj			1	20	1	45	1	50
Üzemanyagok motoros járművek számára	benzin		kg	1	.	1	20	1	20
	szesz				80	1	.		95
	motorolaj				95	4	50	1	50
	sűrített zsiradék			1	20	1	60	1	40
	gépolaj				70	.	70	1	10
	karbid				60	.	80	.	90

ZMNE

Egyetemi Központi Könyvtár

84729194

DR

